

Toimenpidealoite TPA 34/2021 vp

Mauri Peltokangas ps

Toimenpidealoite sotasankari Lauri Törnin upseerinarvon palauttamisesta

Eduskunnalle

Eduskunnalle on toimitettu aikaisemmin kaksi kirjallista kysymystä ja yksi toimenpidealoite Lauri Törnin sotilasarvon palauttamisesta: vuonna 2001 KK 180/2001 vp ja TPA 91/2001 vp, Sulo Aittoniemi ja vuonna 2004 Bjarne Kallis KK 5/2004 vp. Nämä eivät ole kuitenkaan johtaneet toimenpiteisiin.

Lauri Törni palkittiin Suomen armeijassa toisen maailmansodan ansioistaan Mannerheim-ristin ritariksi nro. 144, jonka jälkeen hänet ylennettiin ennen välirauhaa kapteeniksi. Ammattisotilaana tunnettu Törni toimi Saksan SS-joukkojen erikoistehtävissä vuoden 1945 alussa, josta syystä hän sai kuuden vuoden poliittisen tuomion ja menetti sotilasarvonsa. Presidentti J. K. Paasikivi armahti hänet joulukuussa 1948, mutta sotilasarvoa hänelle ei palautettu. Palauttamista olisi pitänyt hakea erikseen, ja jostain syystä Törni jätti tämän tekemättä, luultavasti samoista poliittisista syistä. Tämän jälkeen Törni värväytyi Yhdysvaltojen asevoimiin, jonka palveluksessa hän menehtyi Vietnamin vuonna 1965.

Törnin ansiot Suomen asevoimissa ovat kiistattomat, ja hän oli arvostettu sotilas myös ulkomailta, ja hän on eittämättä yksi Suomen historian suurimmista ja arvostetuimmista sankareista, ja tämä tunnustetaan ympäri maailman. On häpeällistä, ettei valtiolta ole toiminut asian suhteen aikaisemmin palauttaakseen Lauri Törnin kunnian ja sotilasarvon niin, ettei asiassa jää mitään epäselvyyksiä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin palauttaakseen ja merkitäkseen Lauri Törnin sotilasarvon takaisin upseeriluetteloon ja tunnustaakseen upseeriluettelon lisäksi julkisesti Törnin upseerinarvon palautetuksi sekä etsiäkseen parlamentaariset keinot tämän toteuttamiseksi välittömästi.

Helsingissä 8.4.2021

Mauri Peltokangas ps